

færdelige Overdrivelser, hvori det ærede Medlem har gjort sig skyldig, og som langt fra at tage af, efterhaanden som han arbejdede sig frem i sit Foredrag, vovede og vovede, indtil de tilsidst steg til en Klimax, som jeg ikke tror nogenfinde før er hørt i en lovgivende Forsamling, og som jeg i det Mindste efter 13 Aars Erfaring ikke mindes noget Sideslykke til i denne Sal. Jeg skal dvæle ved nogle enkelte af disse Overdrivelser. Det blev sagt, at Skolelærer Andersen var bleven behandlet med „hensynsløs Vilkaarlighed“, og at man havde stillet sig over for ham, som man ikke vilde stille sig over for „det værste Udstub“; der blev sagt, at man maatte „lede tilbage helt op til Oldtidens Protokoller for at finde Magen til denne eksempel-løse Fremgangsmaade.“ Oldtiden spiller nu i det Hele en stor Rolle i disse Forhandlinger. Værdige Medlemmer finde en barmhjertig Glæde ved den ene Gang efter den anden at minde Kultusministeren om, at han hører Oldtiden til — om de trovæd at blive af med ham i Nutiden, veed jeg ikke, men efter den Freidighed, hvormed den ærede Minister, der formodentlig er hørdet ved at lede med Sagatidens vældige Kæmper, ogsaa møder her, tvivler jeg meget paa, at disse gjentagne Illusioner til hans Virksomhed for Danmarks Oldsager vil hjælpe til at faae Bugt med ham. Jeg tror for øvrigt ikke, at man i Oldtiden førte „Protokoller“, til hvilke der med Nytte kan vises tilbage; vist er det i alt Fald, at man ikke behøver at gaa saa særdeles langt tilbage i Tiden for at finde Ting, som stille sig ganske anderledes lige over for Retsbevidstheden end den Trettesættelse, som Skolelærer Andersen har faaet, og ud af hvilken der nu er blevet gjort et saa stort Kapitalstykke. Vi tør jo ikke tænke tilbage til Tiden før 1848. Der er her et æret Medlem (Holstein-Leoborg), som ikke forspømmer nogen som helst Leilighed til at fortælle, hvor langt vi overlevede National-Liberale staa tilbage, og at vi specielt ikke have noget varmere Ønske, end det, at faae frueet Danmark tilbage til Tiden før 1848. Det kan derfor vel ikke hjælpe at ville drage Analogier fra den Tid. Ellers vilde jo f. Ex. Alt, hvad der skete med de Embedsmænd, som tillode sig at underkrive Skattebevillingspetitioner, frifindede Adresser eller deslige, være Analogier, som maatte ligge overmaade nær for det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgfreds. Men lad os erindre, hvad der er sket efter Grundlovens Vedtagelse. Erindrer det ærede Medlem, at Geheimearkivaren, Konferentsraad Wegener, efter at være bleven sat under Anklage og frifunden af Landets højeste Ret, desuagtet fra Kultusministeriet fik tilbøjet en allerhøjeste Trettesættelse for det Skrift, for hvilket han var bleven frifundet ved Dom? Erindrer det ærede Medlem, at da General Hegemann-Lindencrone i 1859 var bleven afskediget fra sin Post som Generaladjutant for Landetaten, tilbødtes der ham fra Krigsministeren, General Thesstrup —

Medlem af „det eneste folkelige Ministerium, vi nogenfinde have havt“ — en Trettesættelse fra allerhøjeste Sted for den Maade, hvorpaa han havde udført sin Tjeneste, eller for den Maade, hvorpaa han i sin Tjenestetid havde tilladt sig visse Ting? Erindrer det ærede Medlem, hvorledes i 1854 flere fremragende Medlemmer af Landets Rigsdag afskedigedes paa Grund af deres politiske Optræden paa Rigsdagen? Men erindrer det ærede Medlem saa, at der den Gang fra hans Meningsfællers Side — selv var han den Gang endnu ikke bleven Rigsdagsmand og selvfølgelig var efter hans Opfattelse Verden endnu ikke rigtig begyndt — kom nogen som helst Tilkendegivelse f. Ex. om de tre Afstedigelser, som kunde tyde paa Noget, der kunde ligne den Harme og -dybe Forbittrelse, som det nu har vakt, at en Skolelærer er bleven irrettesat, fordi han har brugt Ytringer om Kongen, som ikke ere passende? Jeg, der har deltaget i hine Liders Bevægelser, erindrer ikke, at der fra den folkelige Side er fremkommet det allermindste Kny i den Retning. Vist er det, at Rigsdagen ikke blev sat i nogen som helst Uleilighed med at rette Forespørgsler, vedtage Dagsordener eller udtale Misbilligelser i Anledning af hine Handlinger, der dog i ganske anden Grad røbede Vilkaarligheder og i ganske andet Omfang greb ind i netop de statsborgerlige Friheder end dette. Thi der er jo dog intet helligere Sted for de statsborgerlige Friheder end Rigsdagsvirksomheden, Rigsdagens eget Omraade, og hine Afstedigelser ramte Rigsdagsmænd, ikke paa Grund af noget Uopmælt eller Upassende, men paa Grund af deres politiske Optræden paa selve Rigsdagen, som var holdt inden for spømmelige Former, men kun ikke stemte med den daværende Regjerings Anstuelser. Medens det ærede Medlem saaledes var meget fattig paa Exempler fra Fortiden, som dog maatte ligge nær for den, der vilde tænke sig lidt om, var han overordentlig rig paa Citater, om hvilke jeg maa tilstaa, at det er mig umuligt at fatte, hvorledes de skulde kunne sættes i Forbindelse med denne Sag. Det ærede Medlem citerede en Mangfoldighed af Steder, hvor der var udtalt, dels om Kongen, dels om Suverænen, dels om Dynastiet, Ytringer, som han fandt ikke være tilladelige; men, sagde han, over for disse Ytringer skete der Intet, hvormod Regjeringen nu lige over for de tarvelige Ytringer af en Skolelærer har grebet til de store Baaben. Det ærede Medlem var saa venlig ogsaa at citere mig ved denne Leilighed (S. A. Hansen: Hør!). Ja, siden det ærede Medlem siger „Hør“, skal jeg dog minde om, at de Ytringer, til hvilke der blev sigtet, virkelig ikke gik aldeles upaatalte hen. Der blev forlangt Rigsdagens Samtykke til, at jeg maatte blive sat under Tiltale i den Anledning, og det vil maaske erindres af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen), at han var Medlem af og Ordfører for et herom nedsat Udvalg